

Udskriftsdato: 29. maj 2025 (Gældende)

2024-21. Ekstraheringspligtige oplysninger i fratrædelsesaftale skulle udleveres, som de forelå

Ministerium: Folketingets Ombudsmand

2024-21. Ekstraheringspligtige oplysninger i fratrædelsesaftale skulle udleveres, som de forelå

En journalist bad Uddannelses- og Forskningsministeriet om aktindsigt i fratrædelsesaftalen vedrørende en særlig rådgiver i ministeriet.

Selv om journalisten ikke havde begrænset sin anmodning til bestemte oplysninger i fratrædelsesaftalen, afgrænsede ministeriet anmodningen således, at den ikke omfattede oplysninger om lønmæssige forhold, som ellers er undergivet aktindsigt efter offentlighedslovens § 21, stk. 3, 1. pkt.

Først da journalisten henvendte sig på ny, fik han udleveret oplysninger om størrelsen på den særlige rådgivers fratrædelsesbeløb. Ministeriet ville derimod ikke svare ham på, hvor mange måneders løn fratrædelsesbeløbet svarede til.

Det var ombudsmandens opfattelse, at ministeriet ikke uden forudgående afklaring med journalisten burde have foretaget en snævrere afgrænsning af hans aktindsigtsanmodning end den, der klart fulgte af ordlyden. Ombudsmanden mente endvidere, at ministeriets beskrivelse i afgørelsen af det, ministeriet havde forholdt sig til, ikke var retvisende.

I fratrædelsesaftalen var fratrædelsesgodtgørelsen ikke angivet som et samlet beløb, men som et beløb svarende til et antal måneders løn. Ombudsmanden udtalte, at det ikke var i overensstemmelse med offentlighedsloven at udlevere andre oplysninger end dem, der rent faktisk fremgik af dokumentet. Uddannelses- og Forskningsministeriet burde derfor have udleveret de oplysninger, der faktisk fremgik af fratrædelsesaftalen, og som journalisten specifikt havde bedt om at få udleveret.

Samlet set mente ombudsmanden, at ministeriets behandling af sagen havde været behæftet med væsentlige fejl. Han henstillede derfor til ministeriet at genoptage sagen med henblik på at træffe en ny afgørelse.

(Sag nr. 24/02825)

I det følgende gengives ombudsmandens udtalelse om sagen:

Ombudsmandens udtalelse

1. Sagens omstændigheder

I et opslag på LinkedIn bekendtgjorde en særlig rådgiver i Uddannelses- og Forskningsministeriet, at han stoppede i sin stilling. Du sendte herefter den 17. april 2024 en mail til ministeriet, hvor du spurgte, om den særlige rådgiver selv havde sagt op, eller om han var blevet afskediget.

Uddannelses- og Forskningsministeriet svarede, at ministeriet af principielle årsager ikke udtalte sig om personalemæssige forhold, men henviste i stedet til den særlige rådgivers opslag på LinkedIn.

Du skrev senere samme dag således til ministeriet:

”Som sagt var anledningen til vores spørgsmål, at hans LinkedIn-opslag efterlod tvivl om, hvorvidt han selv havde sagt op eller ej.

Vi vil gerne bede om aktindsigt i fratrædelsesaftalen, da vi håber, at vi dermed kan få et svar. Da der kun er tale om ét dokument, skal det udleveres hurtigt. ”

Uddannelses- og Forskningsministeriet meddelte dig ved sin afgørelse af 24. april 2024 afslag på aktindsigt. Ministeriet anførte nærmere følgende:

”Du har ved mail af 17. april 2024 anmodet Uddannelses- og Forskningsministeriet om aktindsigt på følgende måde:

’Vi vil gerne bede om aktindsigt i fratrædelsesaftalen...’

Det følger af en tidligere mail af samme dato, at der er tale om den særlige rådgivers fratrædelsesaftale.

...

Vi kan oplyse, at det følger af offentlighedslovens § 21, stk. 2, at retten til aktindsigt ikke omfatter sager om enkeltpersoners ansættelsesforhold i det offentlige tjeneste, med undtagelse af de nævnte oplysninger i stk. 3, dvs. navn, stilling, uddannelse, arbejdsopgaver, lønmæssige forhold og tjensterejser.

På den baggrund er det vurderingen, at der ikke er ret til aktindsigt i fratrædelsesaftalen. ”

Den 6. maj 2024 bad du om at få udleveret de oplysninger om den særlige rådgivers fratrædelsesbeløb og løn, som du via en artikel på dr.dk havde erfaret, at DR havde fået udleveret. Det fremgik også af artiklen på dr.dk, at fratrædelsesbeløbet svarede til fem måneders løn.

Ministeriet udleverede samme dag oplysninger om fratrædelsesbeløbets størrelse til dig.

Du bad herefter om at få oplyst, om fratrædelsesbeløbet svarede til fem måneders løn, og om oplysningerne fremgik af fratrædelsesaftalen.

Uddannelses- og Forskningsministeriet afslog i en mail af 7. maj 2024 at oplyse dette.

Senere samme dag skrev du til ministeriet, at du gik ud fra, at der var offentlighed om den særlige rådgivers månedsløn. Imidlertid havde du ikke adgang til oplysningen, da rådgiveren ikke længere var på ”den åbne oversigt”.

Som svar på din mail sendte ministeriet dig den 8. maj 2024 et udklip fra den tidligere offentliggjorte udgave af Medarbejder- og Kompetencestyrelsens oversigt over særlige rådgivere, hvoraf den særlige rådgivers løn fremgik.

Du spurgte herefter igen ministeriet, om de oplysninger, som DR havde fået aktindsigt i, stod i fratrædelsesaftalen.

Ministeriet svarede samme dag således:

”Der er aktindsigt i de lønmæssige forhold i fratrædelsesaftalen, som er det beløb, DR også er blevet oplyst. Det vil sige, at beløbet fremgår af fratrædelsesaftalen. Der er ikke ret til aktindsigt i selve aftalen og heller ikke i de nærmere omstændigheder, herunder hvor mange måneders løn beløbet svarer til.”

Du har klaget til mig over, at Uddannelses- og Forskningsministeriet ved afgørelsen af 24. april 2024 meddelte dig afslag på aktindsigt i fratrædelsesaftalen i sin helhed.

Du har desuden anført, at fratrædelsesbeløbet kan være angivet som enten et beløb eller et antal måneder. Da der er åbenhed om særlige rådgiveres løn og pension, kan du selv regne ud, hvor mange måneders løn beløbet svarer til. Du er derfor uforstående over for, at ministeriet ikke har oplyst, hvad fratrædelsesbeløbet svarer til i måneder.

Uddannelses- og Forskningsministeriet har heroverfor anført, at ministeriet hverken har ret eller pligt til at give aktindsigt i fratrædelsesaftalen i sin helhed, jf. offentlighedslovens § 21, stk. 2 og 3. Ministeriet har endvidere henvist til et vilkår om fortrolighed i aftalen. Ministeriet har desuden anført, at det fremgik tydeligt af dine henvendelser den 17. april 2024, at dit fokus var at afdække, om der var tale om en ansøgt eller uansøgt fratræden, og at ministeriet på den baggrund vurderede, at du ikke ønskede oplysninger om de lønmæssige forhold. Ministeriet har herudover anført, at ministeriet skrev eksplicit i afgørelsen, at oplysninger om de lønmæssige forhold er omfattet af retten til aktindsigt.

Uddannelses- og Forskningsministeriet har også anført, at det alene er oplysninger om størrelsen af de enkelte lønmæssige forhold, der er undergivet aktindsigt efter offentlighedslovens § 21, stk. 3, 1. pkt. Ministeriet har på den baggrund udleveret oplysninger om størrelsen af fratrædelsesbeløbet, men har vurderet, at ministeriet ikke er forpligtet til at oplyse, hvad fratrædelsesbeløbet svarer til i måneder, uanset at det fremgår af fratrædelsesaftalen.

Uddannelses- og Forskningsministeriet har endelig over for mig redegjort for, at fratrædelsesaftalen ikke indeholder oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 21, stk. 3, 2. pkt.

2. Retsgrundlag

2.1. Afgrænsning og indledende behandling af en aktindsigtsanmodning

En anmodning om aktindsigt afgrænser temaet for aktindsigtssagen. Den danner grundlag for, at myndigheden kan identificere – og vurdere retten til aktindsigt i – de ønskede sager og dokumenter.

Hvis myndigheden er i tvivl om forståelsen eller afgrænsningen af en aktindsigtsanmodning, vil der ofte være anledning til at søge dialog med ansøgeren for at få en bedre forståelse af, hvilke dokumenter og oplysninger mv. ansøgeren har interesse i. Der kan særligt være anledning til dialog med ansøgeren, hvis myndigheden hælder til en snæver forståelse af anmodningen. Anlægger myndigheden en for snæver afgrænsning – og gøres afgrænsningen ikke klar for ansøgeren, enten under sagens behandling eller som en del af selve afgørelsen – er der en risiko for, at ansøgeren ikke får kendskab til, at der er sager,

dokumenter eller oplysninger, som myndigheden har ”skåret væk”, og som den pågældende kunne være interesseret i.

I sagen FOB 2020-9 mente ombudsmanden, at et ministeriums fremgangsmåde i sagen havde resulteret i, at afgrænsningen af en journalists anmodning om aktindsigt var blevet for snæver. Ministeriet burde enten have anlagt en bredere forståelse af anmodningen eller kontaktet journalisten for at få afklaret, om ministeriet havde forstået anmodningen korrekt. Alternativt burde ministeriet i sin afgørelse tydeligt have beskrevet afgrænsningen af anmodningen, så journalisten havde mulighed for at vurdere, om der var anledning til at vende tilbage med en ny, supplerende anmodning. Se også sagen FOB 2020-10 om en lignende problemstilling.

I sagen FOB 2021-32 udtalte ombudsmanden følgende:

”Afgrænsningen af en aktindsigtsanmodning skal tage udgangspunkt i en naturlig forståelse af anmodningen og ansøgerens ønsker, herunder i lyset af eventuel anden korrespondance eller dialog med ansøgeren. Det er myndighedens ansvar at fortolke og afgrænse anmodningen på en saglig måde, der loyalt reflekterer det, som ansøgeren ønsker.

Hvis en myndighed ikke med rimelighed kan være i tvivl om, at en ansøger ønsker at få aktindsigt i nærmere bestemte oplysninger mv., vil det derfor ikke være i overensstemmelse med offentlighedsloven at frasortere oplysningerne ved afgrænsningen af anmodningen. Det gælder, uanset at myndigheden efterfølgende redegør for den foretagne afgrænsning i aktindsigtsafgørelsen.”

I FOB 2022-32 fandt ombudsmanden det kritisabelt, at et ministeriums afgrænsning af en aktindsigtsanmodning i kombination med ministeriets beskrivelse af afgrænsningen indebar, at journalisten ikke fik et dækkende og retvisende billede i forhold til den information, han havde bedt om.

Se også overblik #23 om afgrænsning og indledende sagsbehandling af en aktindsigtsanmodning i Myndighedsguiden på ombudsmandens hjemmeside samt artiklen ”Sæt aktindsigtssagen på rette spor” i Folketingets Ombudsmands beretning for 2020.

2.2. Offentlighedslovens § 21

De relevante bestemmelser i offentlighedslovens § 21 havde følgende ordlyd på tidspunktet for ministeriets afgørelser (lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020):

”§ 21. Retten til aktindsigt omfatter ikke sager om ansættelse eller forfremmelse i det offentlige tjeneste.

Stk. 2. Retten til aktindsigt omfatter bortset fra bestemmelsen i § 8 heller ikke andre sager om enkeltpersoners ansættelsesforhold i det offentlige tjeneste, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. I sager som nævnt i stk. 2 skal der i overensstemmelse med lovens almindelige regler meddeles indsigt i oplysninger om den ansattes navn, stilling, uddannelse, arbejdsopgaver, lønmæssige forhold og tjenesterejser. For så vidt angår ansatte i chefstillinger, gælder lovens almindelige regler endvidere for oplysninger om disciplinære reaktioner i form af advarsel eller derover. (...)”

Bestemmelserne i § 21, stk. 2 og 3, svarer til henholdsvis § 2, stk. 2, 2. pkt., og § 2, stk. 3, i den tidligere gældende offentlighedslov (lov nr. 572 af 19. december 1985 med senere ændringer).

De nævnte bestemmelser blev indsat ved lov nr. 286 af 13. maj 1998 om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen (§ 1). Følgende er anført i forarbejderne til ændringslovens § 1:

”Efter bestemmelsens 2. pkt. vil loven, bortset fra § 6 om notatpligt, som udgangspunkt heller ikke gælde for andre sager om enkeltpersoners ansættelsesforhold i det offentlige tjeneste (konkrete personalesager).

Bestemmelsens typiske anvendelsesområde vil være ’almindelige personalesager’, dvs. sager, der normalt oprettes ved en medarbejders tiltræden, og hvor der løbende lægges oplysninger om medarbejderen vedrørende f.eks. grundløn, medarbejdsvederlag og andre tillæg, ferieoversigter, sygelister, erklæringer om tavshedspligt, personalebedømmelser, referater af udviklingsamtaler, oplysninger om intern røkeri, oplysninger om tjenesterejser m.v.

Også sager vedrørende særlige forhold, f.eks. suspension, afskedigelse eller disciplinærforfølgning af den ansatte, er omfattet af bestemmelsen.

...

Det er i lighed med, hvad der gælder for ansættelses- og forfremmelsessager, endvidere uden betydning, hvilke dokumenter og oplysninger sagerne indeholder. Samtlige dokumenter og oplysninger i sagerne vil således være omfattet af bestemmelsen og derfor som udgangspunkt undtaget fra aktindsigt.

...

Til stk. 3.

1. Bestemmelsen indebærer, at visse oplysninger i konkrete personalesager som nævnt i stk. 2, 2. pkt., alligevel er omfattet af offentlighedsloven.

...

2. Omfattet af loven er efter bestemmelsen for det første en række mere ’standardmæssige’ oplysninger. Det drejer sig om oplysninger om den ansattes navn, stilling, uddannelse, arbejdsopgaver, lønmæssige forhold og tjenesterejser.

...

Endvidere er oplysninger om lønmæssige forhold omfattet af loven. Det gælder ikke kun oplysninger om grundløn m.v., men også oplysninger om f.eks. medarbejdsvederlag, kvalifikations- og funktionsløn, særlige tillæg, fratrædelsesgodtgørelse og pension m.v. (...) Oplysninger om de nærmere omstændigheder i forbindelse med f.eks. tildeling af tillæg eller indgåelse af aftaler om fratrædelsesgodtgørelse er derimod ikke omfattet af bestemmelsen.”

Jeg henviser til lovforslag nr. L 33 af 26. marts 1998 om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen (Aktindsigt i personalesager). Lovforslaget kan læses på Folketingstidende.dk, samling 1997-98 (2. samling), tillæg A, s. 888 ff.

I sag nr. 16/00541 mente ombudsmanden ikke, at der var udsigt til, at han kunne kritisere, at en borger, der tidligere havde fået indsigt i oplysninger om størrelsen på engangsvederlag tildelt tre navngivne ansatte, havde fået afslag på aktindsigt i oplysninger om det konkrete grundlag for tildeling af engangsvederlagene til de pågældende ansatte. Sagen kan findes på www.offentlighedsportalen.dk.

I en utrykt udtalelse af 9. juni 2005 om aktindsigt i oplysninger om generaldirektøren for DR's fratrædelse fandt ombudsmanden, at fratrædelsesaftalen var en del af generaldirektørens personalesag og derfor omfattet af den tidligere offentlighedslovs § 2, stk. 2, 2. pkt. (nu § 21, stk. 2). Oplysninger i fratrædelsesaftalen om, hvilke beløb generaldirektøren ville modtage fra DR i fritstillelsesperioden og efter sin fratrædelse, var lønmæssige oplysninger og dermed undergivet aktindsigt efter lovens almindelige regler, jf. den tidligere offentlighedslovs § 2, stk. 3, 1. pkt. (nu § 21, stk. 3, 1. pkt.).

I Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer, 3. udgave (2022), er der på s. 474 anført følgende:

”Det er alene selve oplysningerne om størrelsen af de enkelte lønmæssige forhold, der er undergivet aktindsigt efter stk. 3, mens det ikke gælder de nærmere oplysninger om omstændighederne i forbindelse med f.eks. tildelingen af tillæg eller indgåelse af aftaler om fratrædelsesgodtgørelse.”

Om gennemførelsen af den ekstraheringspligt, som følger af § 21, stk. 3, er anført følgende på s. 470 f. :

”Dokumenter i personalesager, der indeholder de i §21, stk.3, nævnte oplysningstyper, vil ofte også indeholde andre personaleoplysninger, hvilket f.eks. vil være tilfældet for lønsedler. Disse andre oplysninger er ikke omfattet af retten til aktindsigt, og det vil derfor være nødvendigt at foretage ekstrahering af de oplysninger, der er omfattet af stk.3. Dette kan ske enten ved at afdække de ikke tilgængelige oplysninger og herefter give aktindsigt i dokumentet som sådant eller ved at uddrage de oplysninger, der er undergivet aktindsigt, og overføre dem til et afledt, selvstændigt dokument og meddele aktindsigt i dette dokument.”

3. Min vurdering

3.1. Afgrænsningen og forståelsen af din anmodning

Som det fremgår under pkt. 1, bad du den 17. april 2024 Uddannelses- og Forskningsministeriet om ”aktindsigt i fratrædelsesaftalen” vedrørende den særlige rådgiver i ministeriet, og du tilføjede: ”Da der kun er tale om ét dokument, skal det udleveres hurtigt.”

Det påhviler herefter Uddannelses- og Forskningsministeriet at foretage en saglig afgrænsning i forhold til din anmodning, således at afgrænsningen loyalt reflekterer det, som du har efterspurgt, jf. pkt. 2.1 ovenfor.

Uddannelses- og Forskningsministeriet har anført, at ministeriet ud fra dine henvendelser af 17. april 2024 forstod det således, at dit fokus var at afdække, om der var tale om en ansøgt eller uansøgt afsked, og at du derfor ikke ønskede oplysninger om den særlige rådgivers lønmæssige forhold.

De oplysninger, der forelå for Uddannelses- og Forskningsministeriet om baggrunden for din anmodning om aktindsigt, berettigede efter min opfattelse ikke, at ministeriet afgrænsede din anmodning således, at den ikke omfattede oplysninger om lønmæssige forhold i fratrædelsesaftalen. Du angav udtrykkeligt, at du ønskede aktindsigt i et bestemt dokument uden at begrænse dette til bestemte oplysninger heri, og du tilføjede, at sagen måtte kunne behandles hurtigt, "[d]a der kun er tale om ét dokument".

Din anmodning omfattede således efter sin ordlyd fratrædelsesaftalen i sin helhed. Uddannelses- og Forskningsministeriet burde derfor efter min opfattelse ikke uden forudgående afklaring med dig have foretaget en snævrere afgrænsning af din aktindsigtsanmodning end den, der klart fulgte af ordlyden.

At ministeriet alligevel gjorde dette, er efter min opfattelse beklageligt.

Jeg mener endvidere ikke, at ministeriet i afgørelsen gjorde det klart for dig, at fratrædelsesaftalen indeholdt oplysninger om (lønmæssige) forhold, som ministeriet ikke havde taget stilling til. Ministeriet gengav således blot indholdet af offentlighedslovens § 21, stk. 2 og 3, 1. pkt., og anførte i forlængelse heraf, at det "[p]å den baggrund er (...) vurderingen, at der ikke er ret til aktindsigt i fratrædelsesaftalen". Ministeriets formulering efterlader efter min opfattelse det indtryk, at ministeriet havde taget stilling til aktindsigt i hele fratrædelsesaftalen, og at fratrædelsesaftalen ikke indeholdt oplysninger, der var omfattet af retten til aktindsigt.

Jeg mener på den baggrund, at ministeriets beskrivelse af det, ministeriet havde forholdt sig til, ikke var retvisende, og at dette også er beklageligt.

3.2. Din ret til aktindsigt i fratrædelsesaftalen

Fratrædelsesaftalen, som du har bedt om aktindsigt i, indgår på den særlige rådgivers personalesag i Uddannelses- og Forskningsministeriet. Aftalen er derfor som udgangspunkt undtaget fra retten til aktindsigt efter offentlighedslovens § 21, stk. 2.

Det følger imidlertid af offentlighedslovens § 21, stk. 3, 1. pkt., at der i overensstemmelse med lovens almindelige regler skal meddeles indsigt i oplysninger om den ansattes navn, stilling, arbejdsopgaver, lønmæssige forhold og tjenesterejser. Det samme gælder oplysninger om disciplinære reaktioner i form af advarsel eller derover for ansatte i chefstillinger, jf. § 21, stk. 3, 2. pkt.

Efter min gennemgang af fratrædelsesaftalen og de oplysninger, som jeg i øvrigt har modtaget fra Uddannelses- og Forskningsministeriet, er jeg enig med ministeriet i, at aftalen ikke indeholder oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 21, stk. 3, 2. pkt.

Fratrædelsesaftalen indeholder imidlertid som nævnt oplysninger om den særlige rådgivers lønmæssige forhold i forbindelse med fratrædelsen, herunder den særlige rådgivers månedsløn, og hvor mange måneders løn den pågældende skulle modtage som fratrædelsesbeløb. Aftalen indeholder endvidere oplysninger om den særlige rådgivers månedlige pensionssats og det samlede pensionsbeløb, han skulle modtage.

Uddannelses- og Forskningsministeriet har – efter at du rettede henvendelse til ministeriet på ny – oplyst om de beløb, som den særlige rådgiver skulle modtage fra ministeriet i forbindelse med fratrædelsen. Til gengæld har ministeriet afslået at oplyse, hvor mange måneders løn beløbet svarer til.

Retten til aktindsigt efter offentlighedslovens § 21, stk. 3, 1. pkt., omfatter allerede foreliggende oplysninger og indebærer ikke en pligt for myndigheden til at tilvejebringe eller udarbejde nye dokumenter og oplysninger, jf. nærmere pkt. 2.2 ovenfor. Endvidere må begrebet ”lønmæssige forhold” efter min opfattelse forstås således, at det på den ene side ikke kun omfatter den ansattes totalløn, men også fordelingen af denne på f.eks. grundløn, ferieløn og særlige tillæg. Begrebet omfatter på den anden side ikke baggrundsoplysninger om, hvorfor de lønmæssige forhold er, som de er. F.eks. vil oplysninger om, hvorfor en person har fået et tillæg eller en fratrædelsesgodtgørelse, ikke udgøre en oplysning om et lønmæssigt forhold i § 21’s forstand.

Det følger samtidig af § 21, stk. 3, 1. pkt., at oplysninger om ”lønmæssige forhold” skal gives ”i overensstemmelse med lovens almindelige regler”. Oplysningerne skal dermed meddeles i overensstemmelse med de almindelige regler, der gælder for gennemførelse af ekstrahering efter offentlighedsloven.

Det indebærer, at aktindsigten i et tilfælde som det foreliggende ikke nødvendigvis skal gennemføres ved at udlevere en kopi af fratrædelsesaftalen, hvori de oplysninger, der ikke er undergivet aktindsigt, er slettet. Myndigheden kan vælge i stedet at overføre de oplysninger, der er undergivet aktindsigt, til et selvstændigt dokument og meddele aktindsigt i dette dokument. Det vil til gengæld ikke være i overensstemmelse med offentlighedslovens regler at foretage ekstraheringen på den måde, at myndigheden udleverer en tekst med andre oplysninger og formuleringer mv. end dem, der rent faktisk fremgår af det pågældende dokument.

I den foreliggende fratrædelsesaftale er størrelsen af fratrædelsesgodtgørelsen ikke angivet som et samlet, konkret beløb. De oplysninger, som ministeriet udleverede, fremgik således ikke direkte af dokumentet. I stedet var fratrædelsesgodtgørelsen angivet som et beløb svarende til et antal måneders løn. De oplysninger, som du har efterspurgt, fremgår således af fratrædelsesaftalen, og de fremtræder som den aftalte godtgørelse og ikke alene som en forklaring på, hvorfor parterne er nået frem til et givet beløb.

De pågældende oplysninger er derfor i den foreliggende sag efter min opfattelse omfattet af retten til aktindsigt efter offentlighedslovens § 21, stk. 3, 1. pkt.

Desuden er oplysningerne i fratrædelsesaftalen om den særlige rådgivers månedsløn og pensionssats samt det samlede pensionsbeløb, som han modtog i forbindelse med fratrædelsen, omfattet af retten til aktindsigt efter offentlighedslovens § 21, stk. 3, 1. pkt.

Det er efter min opfattelse beklageligt, at ministeriet ikke udleverede de oplysninger, der rent faktisk fremgår af fratrædelsesaftalen, men valgte i stedet at meddele andre oplysninger end disse. Det ændrer ikke herved, at ministeriets alternative oplysninger består i en udregning foretaget på baggrund af tal, der fremgår af dokumentet.

Uddannelses- og Forskningsministeriet har i sin udtalelse af 31. maj 2024 henvist til et vilkår om fortrolighed i fratrædelsesaftalen, og jeg må forstå ministeriet således, at vilkåret har betydning for retten til aktindsigt.

Efter min opfattelse kan et sådant aftalevilkår ikke føre til en anden vurdering af aktindsigtsspørgsmålet. Det skyldes, at offentlighedslovens bestemmelser er præceptive i den forstand, at en myndighed ikke gyldigt kan træffe bestemmelse eller give tilsagn om fortrolighed, ud over hvad der følger af lovens regler, jf. herved FOB 1997.108. Af samme grund må klausuler om fortrolighed i en fratrædelsesaftale udformes og fortolkes således, at de er forenelige med reglerne om aktindsigt efter bl.a. offentlighedsloven, jf. FOB 2022-33. Jeg henviser også til Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer, 3. udgave (2022), s. 663 f. og s. 756.

Samlet set mener jeg, at Uddannelses- og Forskningsministeriets behandling af sagen har været behæftet med væsentlige fejl. Det mener jeg er meget beklageligt.

Jeg har gjort ministeriet bekendt med min opfattelse. Jeg har samtidig henstillet til ministeriet at genoptage sagen med henblik på at træffe en ny afgørelse i lyset af det, jeg har anført.

Jeg foretager mig herefter ikke mere i sagen.